

ŠVP

Společně to zvládneme III

pro PT

V Ostravě dne 2. 9. 2024

OBSAH

1	VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	2
1.1	Kompetence k učení	2
1.2	Kompetence k řešení problémů.....	2
1.3	Komunikativní kompetence	3
1.4	Sociální a personální kompetence	3
1.5	Činnostní a občanské kompetence	4
1.6	Metody a formy práce	4
2	VZDĚLÁVACÍ OBSAH - INTEGROVANÉ BLOKY	5

1 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program „Společně to zvládneme“ pro předškolní vzdělávání je zpracován na základě platného dokumentu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání z 1. 9. 2017.

Školní vzdělávací program probíhá na základě integrovaných bloků a nabízí dítěti vzdělávací obsah. Integrované bloky jsou zaměřené na čtyři roční období.

Směřujeme k dosažení klíčových kompetencí:

1.1 Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

1.2 Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou dospělého

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

1.3 Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně jí používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

1.4 Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětských způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

1.5 Činnostní a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci a i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

1.6 Metody a formy práce

- Metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporující dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti
- Učební aktivity probíhající především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu

- Uplatňování situačního učení, které je založeno na využívání aktuálních situací
- Využití spontánních nápadů dětí

2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH – INTEGROVANÉ BLOKY

Vzdělávací blok obsahuje:

- charakteristiku bloku a záměr pedagogů
- očekávané výstupy – co se děti naučí
- vzdělávací nabídku k naplňování jednotlivých kompetencí

VZDĚLÁVACÍ BLOKY	
Září - Říjen	HOLÁ DĚTI, ŠKOLA VOLÁ ANEBO VŮNĚ PODZIMU
Listopad - Prosinec	ZMĚNY V PŘÍRODĚ ANEB TĚŠÍME SE NA ZIMU
Leden - Únor	ZIMA, ZIMA, ZIMIČKA
Březen – Duben	JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA
Květen - Červen	Těšíme se na prázdniny

HOLÁ DĚTI, ŠKOLA VOLÁ

Cílem tohoto ITB je seznamovat děti s prostředím školy a kamarády. Dále seznámit děti se změnami na podzim, počasím, přiblížit dětem poznatky o lese, vést děti k pochopení rozdílů mezi stromy a keři, stromy listnatými a jehličnatými, ...

Blok se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, především však z oblasti „DÍTĚ A JEHO TĚLO“, „DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA“. Základy vytváříme především z klíčových kompetencí: činnostní a občanské kompetence, komunikativní kompetence, kompetence k učení.

Vzdělávací nabídka:

- ✓ spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- ✓ námětové hry a činnosti
- ✓ hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební či dramatické aktivity)

- ✓ manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, ...
- ✓ zdravotně zaměřené činnosti
- ✓ jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- ✓ činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- ✓ společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- ✓ vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- ✓ hry na téma rodiny, přátelství apod.
- ✓ činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- ✓ aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- ✓ spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- ✓ poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- ✓ činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat, mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- respektovat a dodržovat předem vyjasněná a pochopení pravidla
- navazovat kontakty s dospělými, přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, ...)
- vést rozhovor
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Cílem tohoto ITB je připravit se s dětmi na příchod zimy, sběr plodů, kaštanů pro přežití lesních zvířat a ptactva. V době vánočního období posílit kamarádské a rodinné vztahy a sounáležitost.

Blok se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, především však z oblasti „DÍTĚ A JEHO TĚLO“, „DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA“. Základy vytváříme především z klíčových kompetencí: činnostní a občanské kompetence, komunikativní kompetence, kompetence k učení.

Vzdělávací nabídka:

- ✓ lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, míčové hry apod.)
- ✓ smyslové a psychomotorické hry
- ✓ artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- ✓ samostatný slovní projev na určité téma
- ✓ poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- ✓ přenes, recitace, dramatizace, zpěv
- ✓ konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání apod.)
- ✓ hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- ✓ činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- ✓ spontánní hra
- ✓ dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- ✓ aktivity podporující sbližování dětí
- ✓ příprava a realizace společných zábav a slavností

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, v písku)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat očima zleva doprava
- poznat napsané své jméno
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- rozhodovat o svých činnostech
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, ...)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

ZIMA, ZIMA, ZIMIČKA

Cílem tohoto ITB je seznámit děti s různými druhy sportů a o nutnosti aktivního odpočinku a vhodného oblečení. V souvislosti s tím se mohou seznámit se zdravotní péčí. Poukážeme na rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici a fantazii budou rozvíjet při pohádkách, hudbě Blok se prolíná především vzdělávacími oblastmi „DÍTĚ A JEHO TĚLO“, „DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA“ A „DÍTĚ A TEN DRUHÝ“. Základy vytváříme především z těchto kompetencí: sociální a personální kompetence, komunikativní kompetence, kompetence k učení.

Vzdělávací nabídka:

- ✓ hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- ✓ příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- ✓ grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- ✓ prohlížení a „čtení“ knížek
- ✓ činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- ✓ činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- ✓ aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- ✓ tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- ✓ aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- sledovat a vyprávět děj příběhu, pohádky
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA

Cílem tohoto ITB je seznámit děti s probouzející se jarní přírodou, s květinami, stromy.

Děti by měly získat informace o domácích zvířatech a jejich mláďaty, druhy povolání a v neposlední řadě by se měly seznámit s tradicemi, jako jsou Velikonoce, Den země.

Blok se prolíná vzdělávacími oblastmi „DÍTĚ A JEHO TĚLO“, „DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA“, „DÍTĚ A TEN DRUHÝ“, „DÍTĚ A SPOLEČNOST“ A „DÍTĚ A SVĚT“.

Základy vytváříme především z kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, kompetence činností a občanské.

Vzdělávací nabídka:

- ✓ příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů
- ✓ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- ✓ hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- ✓ činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- ✓ příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- ✓ estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)
- ✓ cvičení v projevovalání citů, v sebekontrolě a ovládnutí, např. hněvu, zlosti, úzkosti
- ✓ společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- ✓ kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- ✓ hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, profesní role, herní role, ...)
- ✓ tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty
- ✓ praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností
- ✓ ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se nová slova a aktivně je používat
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- zorganizovat hru
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělat se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, ...
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

TĚŠÍME SE NA PRÁDZNINY

Cílem posledního ITB je seznámit děti s existencí různých národů a kultur a cizokrajnými zvířaty. V souvislosti s tím, by si děti měly uvědomit důležitost přátelství a základem zůstane rodina. V průběhu budeme prozkoumávat při procházkách a výletech krásy Ostravy.

Blok se prolíná vzdělávacími oblastmi „DÍTĚ A JEHO TĚLO“, „DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA“, „DÍTĚ A TEN DRUHÝ“, „DÍTĚ A SPOLEČNOST“ A „DÍTĚ A SVĚT“. Základy vytváříme především z těchto kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a personální kompetence, kompetence činnosti a občanské.

Vzdělávací nabídka:

- ✓ konstruktivní a grafické činnosti
- ✓ činnosti relaxační a odpočinkové
- ✓ komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- ✓ přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte

- ✓ smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- ✓ cvičení organizačních dovedností
- ✓ výlety do okolí
- ✓ společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- ✓ hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- ✓ aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- ✓ přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- ✓ cvičení bezpečného chování v dopravních situacích

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, ...)
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný (mít povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)